

Thinget om, at den Straf, som er foreslaaet under Nr. 39, er usforholdsmæssig ringe.

Justitsministeren: Jeg skal kun tillade mig nogle faa Bemærkninger ved nærværende Afslut. Forfaaen det nemlig principalt af Udvalget er foreslaaet, at § 8 skulde gaae ud, og det dog derhos tillige er kommet under Forhandling, om der ikke skulde efter § 9 tilføies en ny Paragraph med Straf for dem, der raadede til at handle mod de bestaaende Love, saa synes det mig ikke ganske consequent at lade udgaae den Paragraph, der bestemmer Straf for dem, der raade til nogen Forbrydelse, men derimod at ville indføre en ny Paragraph, som skulde indeholde Straf for dem, der raadede til at handle mod Loven; thi det Sidste forekommer mig aabenbart at gaae langt videre end Lovudkastets § 8. Der indeholdes i Loven mange Bestemmelser, som det dog maaskee kunde ansees temmelig undskyldeligt, eller hvoraf dog i alt Fald ikke kan slyde stor Fare, om En raadede til at handle mod dem. — Der gives mange saadanne Handlinger, som jeg ogsaa forleden Dag havde Leilighed til at berøre, hvilke i og for sig naturligt ikke ere Forbrydelser, men som Statsmagten dog har anseet det nødvendigt at maatte omgærde ved Straffebestemmelser; men den nye tilføjede Paragraph skulde altsaa ogsaa omfatte Raad til at handle mod saadanne Straffebestemmelser. Dette forekommer mig dog at gaae en heel Deel videre, og videre, end Niemedet udtræver. Min næste Bemærkning angaaer Udvalgets § 9. Det er en meget vanskelig Sag i en Forhandling, som den, her kan finde Sted, der naturligviis ikke kan gaae til de yderste Enkeltheder i et saa særdeles vigtigt Spørgsmaal, som det om Livsstraffens Afkæffelse overhovedet, — det er særdeles vanskeligt her at komme til noget Resultat om, hvorvidt det kan antages nødvendigt at bibeholde Livsstraf for politiske Forbrydelser overhovedet, eller ikke. Spørgsmaalet om Bibeholdelse af Livsstraf for politiske Forbrydelser er naturligviis kun en Underafdeling af Spørgsmaalet om Livsstraffens Bibeholdelse overhovedet for Forbrydelser. Afkæffer man den nu for de politiske Forseelser, medens man lader den bestaae for andre Forbrydelser, saa fremkommer derved nødvendigviis en Række af Inconsequentser i Lov-

givningen, og jeg vil derom ikke behøve at fremsætte noget Videre. Den høitærede Taler, der nys satte sig, har allerede med et stort Antal Exempler berørt, hvilke Inconsequentser, der vilde fremstaae af det Forslag, som den ærede 5te Landsthingsmand for 2den Valgfreds (Borgen) har fremsat. Men jeg troer, at om trent dt samme Indvendinger ville kunne, naar Sagen forfulgtes videre, gjøre sig gjældende mod det Forslag, som Udvalget har gjort. Thi det er dog klart, at der gives andre Forbrydelser, som, naar Livsstraffen overhovedet bibeholdes, maae belægges med Livsstraf, og som dog langfra fremtræde med den farlige Charakter, som de politiske Forseelser, hvorom der kan blive Spørgsmaal. Der er til Exempel Mordbrand, der er ethvert begaaet Mord, som i og for sig virkelig langt fra fremtræde hverken med den Fare i det enkelte Tilfælde, eller for Mennekelis overhovedet, som enkelte politiske Forbrydelser kunde medføre. Jeg troer derfor, at, naar man overhovedet vilde affkæffe Livsstraffen, dersom man troede, at man overhovedet kunde komme til dette Resultat, saa vilde det vistnok i og for sig være i høi Grad glædeligt, at man derved tillige kunde undgaae at skulle sætte i Lovgivningen en Straf, som altid har noget for den menneskelige Følelse høit Redtrykkende, for Forbrydelser, der undertiden kunne fremtræde med en Charakter, som gjør dem Noget undskyldelige; men jeg troer derimod, at man ved en saadan Afkæffelse af Livsstraf i en enkelt Retning vil komme til høit inconsequente Resultater. Det er iøvrigt jo en Selvfølge, at, uagtet man for at opretholde Statens Strafferet, der er nødvendig til at opretholde Orden, til Retsforfatningens, til Statsforfatningens Opretholdelse overhovedet, uagtet man for at opretholde denne Straffemyndighed tillige anseer det nødvendigt at bibeholde Livsstraf, er deraf ikke en Følge, at Livsstraf skulde komme til Anvendelse i ethvert Tilfælde, som kan henføres under Lovens Ord. Der er saadanne Tilfælde, hvor Raaden nødvendigviis maa tiltræde; men det er umuligt saa strengt at afgjøre de Tilfælde, hvor Livsstraffens Udøvelse maa ansees nødvendig, for at Straffen skal staae som en Virkelighed, for at ikke Straffens Betydning al-